

د افغانستان اسلامي جمهوریت

د عدلي وزارت

رسمي جریده

مقرره آموزش دوره لیسانس

تاریخ نشر: (۱۱) اسد سال ۱۳۹۹ ه. ش

نمبر مسلسل: (۱۳۸۲)

حکم

رئیس جمهوری اسلامی افغانستان درمورد انفاذ مقررۀ آموزش دورۀ لیسانس

شماره: (۳۳۱۱)

تاریخ: ۱۳۹۸/۱۲/۱۴

مادۀ اول:

مقررۀ آموزش دورۀ لیسانس را که به اساس مصوبۀ شماره (۱۱) مؤرخ ۱۳۹۸/۱۱/۱۰ کابینۀ جمهوری اسلامی افغانستان به داخل (۸) فصل و (۴۴) ماده تصویب گردیده است، منظور می دارم.

مادۀ دوم:

این حکم همراه با مصوبۀ کابینۀ جمهوری اسلامی افغانستان و متن مقررۀ متذکره در جریده رسمی نشر گردد.

محمد اشرف غنی

رئیس جمهوری اسلامی افغانستان

مصوبه

کابینه جمهوری اسلامی افغانستان

در مورد طرح مقررۀ دوره آموزش لیسانس

شماره: (۱۱)

تاریخ: ۱۳۹۸/۱۱/۱۰

کابینه جمهوری اسلامی افغانستان، طرح مقررۀ آموزش دوره لیسانس را در جلسۀ مؤرخ ۱۳۹۸/۱۱/۱۰ خویش به داخل (۸) فصل و (۴۴) ماده مورد تصویب قرار داد.

محمد اشرف غنی

رئیس جمهوری اسلامی افغانستان

فهرست مندرجات

مقرره آموزش دوره ليسانس

فصل اول

احكام عمومي

صفحه	عنوان	ماده
۱.....	مبنى.....	ماده اول:
۱.....	اهداف.....	ماده دوم:
۱.....	اصطلاحات.....	ماده سوم:
۳.....	ساحة تطبيق.....	ماده چهارم:

فصل دوم

اساسات آموزش دوره ليسانس

۳.....	تعداد كريدت ها.....	ماده پنجم:
۳.....	فيصدى مضامين.....	ماده ششم:
۴.....	فهرست مضامين.....	ماده هفتم:
۴.....	ساعات درسى.....	ماده هشتم:
۴.....	مكلفيت درسى.....	ماده نهم:
۴.....	پاليسى آموزشى.....	ماده دهم:
۵.....	ثبث نام در مضمون.....	ماده يازدهم:
۵.....	كُد مضمون.....	ماده دوازدهم:
۵.....	آغاز و ختم سمستر.....	ماده سيزدهم:
۶.....	تأجيل.....	ماده چهاردهم:
۶.....	استاد رهنما.....	ماده پانزدهم:

فصل سوم

امتحان

- ماده شانزدهم: نصاب حاضری..... ۶
- ماده هفدهم: نمره کامیابی ۷
- ماده هجدهم: تفکیک امتحانات..... ۷
- ماده نوزدهم: ارتقاء و عدم کزیدت ۷
- ماده بیستم: تکرار سمستر..... ۹
- ماده بیست و یکم: منفکی دایمی..... ۹
- ماده بیست و دوم: عدم تکمیل اوسط نمرات..... ۹
- ماده بیست و سوم: مدت دوره تحصیل ۱۰
- ماده بیست و چهارم: تشریح نمرات ۱۰
- ماده بیست و پنجم: انواع فورم..... ۱۰

فصل چهارم

طرز اخذ امتحان

- ماده بیست و ششم: کمیته امتحانات مؤسسه تحصیلات عالی..... ۱۱
- ماده بیست و هفتم: تعداد سوالات..... ۱۲
- ماده بیست و هشتم: نتایج امتحان نهایی..... ۱۲

فصل پنجم

تبدیلی ها

- ماده بیست و نهم: تبدیلی محصلان مؤسسات تحصیلات عالی دولتی..... ۱۲
- ماده سی ام: تبدیلی محصلان مؤسسات تحصیلات عالی خصوصی..... ۱۳

ماده سی و یکم:	زمان تبدیلی ها.....	۱۴
ماده سی و دوم:	تبدیلی محصلان خارج از کشور.....	۱۴
ماده سی و سوم:	تغییر رشته تحصیلی.....	۱۵
ماده سی و چهارم:	معادلت اسناد تحصیلی خارج از کشور.....	۱۵
ماده سی و پنجم:	تبدیلی از مؤسسات تحصیلات نیمه عالی دولتی به مؤسسات تحصیلات عالی دولتی.....	۱۵
ماده سی و ششم:	مکلفیت محصل.....	۱۶

فصل ششم

شمولیت در مؤسسات تحصیلات عالی

ماده سی و هفتم:	معرفی و شمولیت فارغان صنوف دوازدهم.....	۱۶
ماده سی و هشتم:	جذب فارغان صنوف چهاردهم.....	۱۶
ماده سی و نهم:	شمولیت اتباع خارجی در مؤسسات تحصیلات عالی.....	۱۷
ماده چهلم:	شمولیت دوباره محصلان بعد از منفکی.....	۱۷

فصل هفتم

خدمات محصلان

ماده چهل و یکم:	طرح و تطبیق خدمات محصلان.....	۱۸
-----------------	-------------------------------	----

فصل هشتم

احکام نهایی

ماده چهل و دوم:	نظارت.....	۱۹
ماده چهل و سوم:	وضع لوایح و طرز العمل ها.....	۱۹
ماده چهل و چهارم:	انفاذ.....	۱۹

مقرره آموزش دوره لیسانس

فصل اول

احکام عمومی

مبني

ماده اول:

این مقرره به تاسی از حکم ماده هفتاد و یکم قانون تحصیلات عالی ملکی، وضع گردیده است.

اهداف

ماده دوم:

اهداف این مقرره عبارت است از:

- ۱- آموزش معیاری محصلان مؤسسات تحصیلات عالی و تربیه نیروی انسانی متخصص و متعهد.
- ۲- معیاری سازی سیستم آموزشی مؤسسات تحصیلات عالی مطابق ستندرد های جهانی.
- ۳- انکشاف، رشد و تقویت فعالیت ها و سهم گیری عملی محصلان با رعایت روش های آزمون شده جهانی.
- ۴- مساعد ساختن فرصت ها و زمینه های عملی برای محصلان مستعد، نخبه و کوشا.
- ۵- ایجاد زمینه ها برای تحقق محصل محوری.
- ۶- تنظیم شمولیت فارغان صنوف دوازدهم و چهاردهم در مؤسسات تحصیلات عالی.
- ۷- تنظیم امور مربوط به کار آموزی.
- ۸- تنظیم امور مربوط به تبدیلی محصلان در مؤسسات تحصیلات عالی.
- ۹- تأمین ثبات اکادمیک در مؤسسات تحصیلات عالی.

اصطلاحات

ماده سوم:

اصطلاحات آتی در این مقرره مفاهیم ذیل را افاده می نماید:

- ۱- محصل: شخصی است که جهت کسب دانش و مهارت ها به سویه لیسانس یا بالاتر از آن، برنامه های معینه را مطابق احکام این مقرره و لوایح تحصیلی تعقیب می نماید.
- ۲- کریدت: واحد درسی است که بر اساس آن نصاب دوره تحصیلی به تفکیک سمستر ها و سهم هر مضمون در نصاب درسی تعیین می شود.
- ۳- سال تحصیلی: مدتی است، شامل دو سمستر که در خلال آن همه ساعات درسی تکمیل می شود. این سال تابع سال تقویمی نیست یک سال تحصیلی به گونه معمول در برگزیده دو سمستر درسی می باشد.
- ۴- سمستر: نیم سال تحصیلی است که در خلال آن محصل یک سمستر درسی را اكمال می نماید و بدون روز های امتحانات شانزده هفته درسی را در بر می گیرد.
- ۵- هفته درسی: روز های رسمی است که در خلال آن وقت کافی برای اكمال هر کریدت با در نظر داشت خصوصیت نظری، عملی یا ساحوی آن در نظر گرفته شده باشد.
- ۶- ساعات جبرانی: ساعاتی است که در بدل ساعاتی که در آن تدریس صورت نگرفته به هدف تکمیل ساعات درسی در طول سمستر در مواقع مناسب نظر به خصوصیات مضمون و صلاح دید پوهنتون تنظیم و محصلان مکلف به حضور در آن می باشند.
- ۷- مضامین اساسی: مضامینی است که آموزش آن ها برای ورود به مضامین حتمی مسلکی و رشته لازمی می باشد و تهداب مضامین مسلکی را تشکیل می دهد.
- ۸- مضامین مسلکی: مضامین مسلکی است که غیر قابل تعویض بوده و ضرورت آنها حتمی و ضروری می باشد. این مضامین در بعضی پوهنتون ها، رشته اصلی را تشکیل می دهد.
- ۹- مضامین انتخابی: مضامینی است که از طرف مؤسسه تحصیلی بر اساس برنامه موجود در جریان سمستر ها تدریس می گردد.
- ۱۰- مضامین همه شمول: مضامینی است که در تمام پوهنخی های مؤسسات تحصیلات عالی یکسان تدریس می گردد.
- ۱۱- مضامین پیش نیاز: مضامینی است که اكمال موفقانه آن ها قبل از ورود به مضمون بعدی ضروری می باشد. عدم اكمال موفقانه چنین مضامین مانع شمول محصل به مضمون بعدی می گردد.
- ۱۲- آموزش محصل محوری: میتود درسی است که تمرکز آموزش از استاد به محصل انتقال می یابد.
- ۱۳- امتحان: ارزیابی و اندازه گیری کسب دانش و مهارت های محصل است که در جریان سمستر و در آخر سمستر از محصل اخذ می گردد.

۱۴- اوسط نمرات: فیصدی اوسط نمرات محصل در دوران تحصیل می باشد که شامل اوسط نمرات سمستر و اوسط نمرات عمومی در دوران تحصیل می باشد.

ساحه تطبیق

ماده چهارم:

احکام این مقررہ بالای مؤسسات تحصیلات عالی دولتی و خصوصی قابل تطبیق می باشد.

فصل دوم

اساسات آموزش دوره

لیسانس

تعداد کریدت ها

ماده پنجم:

(۱) حداقل کریدت ها در دوره لیسانس ۱۳۶ کریدت و حداکثر آن مربوط به طول دوره تحصیلی رشته مربوط بوده و از ۲۱ کریدت در یک سمستر بیشتر بوده نمی تواند محصل مکلف به تکمیل تمام کریدت های معینه می باشد.

(۲) یک مضمون در یک هفته حد اکثر دارای ۵ کریدت می باشد. تعداد کریدت ها در پلان تحصیلی مشخص می گردد.

(۳) یک کریدت در یک هفته درسی یک ساعت درسی ۵۰ دقیقه دروس نظری و در طول سمستر ۱۶ ساعت درسی ۵۰ دقیقه دروس نظری را در بر می گیرد. دو ساعت تطبیقات یا کار عملی در لابراتوار یا سه ساعت سناژ، کار ساحوی و یا فعالیت های کلینیکی معادل به یک ساعت درسی محاسبه می شود.

فیصدی مضامین

ماده ششم:

مضامین دوره لیسانس به مضامین اساسی، مضامین مسلکی، مضامین انتخابی و مضامین همه شمول، تقسیم می شوند. مضامین اساسی حداکثر ۳۰ فیصد، مضامین مسلکی حداقل ۵۰ فیصد، مضامین انتخابی به شمول مضامین همه شمول ۱۲ فیصد، پایان نامه (مونوگراف، سیمینار، سناژ و تکمیل پروژه دیپلوم) ۸ فیصد مضامین دوره لیسانس را احتوا می نماید.

فهرست مضامین

ماده هفتم:

تعیین فهرست هر یک از کتگوری های مضامین اساسی، مضامین اختصاصی، مضامین انتخابی، مضامین همه شمول و تدوین نصاب تحصیلی از صلاحیت دیپارتمنت های واجد شرایط مندرج قانون تحصیلات عالی ملکی بوده که بعد از طی مراحل اکادمیک مرعی الاجراء می باشد.

ساعات درسی

ماده هشتم:

یک مضمون در عین روز بیشتر از دو ساعت تدریس شده نمی تواند کار های تطبیقات استثناء در یک روز تا چهار ساعت و کار های ساحوی می تواند، روز مکمل باشد.

مکلفیت درسی

ماده نهم:

- (۱) مکلفیت درسی محصل در یک سمستر ۱۷ الی ۲۱ کریدت می باشد (به استثنای محصلانی که کریدت را تکمیل نکرده باشند).
- (۲) محصل می تواند الی دو هفته بعد از ثبت کریدت ها در تفاهم با استاد رهنما و دیپارتمنت مربوط از تعقیب یک یا دو مضمون صرف نظر نماید، مشروط بر اینکه تعداد کریدت ها حداقل از ۱۷ کریدت کمتر نشود.
- (۳) دیپارتمنت ها مکلف اند، جهت فراهم آوری زمینه انتخاب برای مضامین انتخابی شامل نصاب، لیست مضامین مربوط را تهیه و بعد از تأیید شورای علمی پوهنخی بدسترس محصلان قرار دهند.

پالیسی آموزشی

ماده دهم:

- (۱) اعضای کادر علمی و دیپارتمنت های مربوط مکلف به ترتیب و اعلام پالیسی آموزشی برای هر مضمون قبل از شروع سمستر می باشند.
- (۲) اعضای کادر علمی مندرج فقره (۱) این ماده مکلف اند، عناوین و مفردات برنامه درسی، روش پیشبرد درس، روش ارزیابی اهداف یاد گیری مضمون، نتایج متوقعه، سهم مضمون در رشته مربوط و سایر معلومات ضروری شامل نصاب درسی را طورکتبی بدسترس محصلان قرار دهند.

(۳) در پیشبرد پالیسی آموزشی حد اکثر کوشش به عمل آید تا سهم گیری و فعالیت محصل (آموزش محصل محوری) انکشاف داده شود.

ثبیت نام در مضمون

ماده یازدهم:

محصل مکلف است، حداکثر الی ختم هفته دوم بعد از شروع سمسٹر در مضمون شامل نصاب ثبیت نام نماید مضامینی که محصل در هر سمسٹر در آن ثبیت نام می نماید در مشوره با استاد رهنما یا دبیرتمنت مربوط مطابق احکام این مقرر و سایر اسناد رهنمودی پوهنخی مربوط تعیین می شود.

کُد مضمون

ماده دوازدهم:

هر مضمون دارای یک کُد است که در آن دو حرف اول به انگلیسی برای پوهنخی و دو حرف دوم به انگلیسی برای دبیرتمنت و چهار عدد آخر کُد مربوط به مضمون و سمسٹر می باشد که دو عدد اول بیانگر سمسٹر تحصیلی و دو عدد بعدی کُد مخصوص هر مضمون را افاده می نماید.

آغاز و ختم سمسٹر

ماده سیزدهم:

(۱) سمسٹر بهاری در ولایات سرد سیر از ۱۵ حوت آغاز و بعد از تکمیل ۱۶ هفته درسی و ۴ هفته امتحانات ختم می گردد و در ولایات گرم سیر سمسٹر بهاری از ۱۵ دلو آغاز و بعد از تکمیل ۱۶ هفته درسی و ۴ هفته امتحانات ختم می گردد.

(۲) سمسٹر خزانگی در ولایات سرد سیر از ۱۵ اسد آغاز و بعد از تکمیل ۱۶ هفته درسی و ۴ هفته امتحانات ختم می گردد و در ولایات گرم سیر از ۱۵ سنبله آغاز و بعد از تکمیل ۱۶ هفته درسی و ۴ هفته امتحانات ختم می گردد.

(۳) وزارت تحصیلات عالی می تواند در حالات خاص آغاز و ختم سمسٹر های مندرج فقره های (۱ و ۲) این ماده را تغییر دهد.

تأجيل

ماده چهاردهم:

(۱) محصل می تواند، در طول دوره تحصیل برای یک سال صرف یکبار در خلال یک ماه در شروع سمستر یا قبل از امتحان سمستر تأجيل اخذ نماید.

(۲) محصل می تواند، بنا بر دلایل مؤجه در جريان سمستر بعد از تأييد شورای علمی پوهنخی مؤسسه تحصیلی مربوط تأجيل اخذ نماید.

(۳) هرگاه تقاضای تأجيل برای بار دوم در اثر حوادث غير مترقبه و عذر معقول صورت گیرد در زمینه شورای علمی پوهنخی و شورای علمی مؤسسه تحصیلی تصمیم اتخاذ می نماید.

(۴) مدت تأجيل در دوره تحصیل قابل محاسبه نمی باشد.

استاد رهنما

ماده پانزدهم:

(۱) ديارتمنت یا پوهنخی مربوط نظر به امکانات برای محصلان هر صنف در هر سال یک عضو کادر علمی را به حیث استاد رهنما تعیین می نماید.

(۲) استاد رهنمای مندرج فقره (۱) این ماده مطابق رشته تحصیلی محصلان تعیین گردیده و مسؤول امور اکادمیک محصلان مربوط می باشد.

(۳) فعالیت های استاد رهنمای مندرج فقره (۱) این ماده در فعالیت های علمی وی محاسبه می شود.

فصل سوم

امتحان

نصاب حاضری

ماده شانزدهم:

(۱) تکمیل نصاب حاضری در مضمون حتمی می باشد. ۷۵ فیصد حاضری در ساعات درسی شرط شمول در امتحان نهایی مضمون مربوط دانسته می شود.

(۲) غیرحاضری بیشتر از ۲۵ فیصد در ساعات تطبیقات همان مضمون موجب محرومیت از نمره تطبیقات می شود.

(۳) گزارش حضری محصلان توسط مدیریت های تدریسی توحید گردیده و به معاونیت امور محصلان ارسال می گردد.

(۴) معاونیت امور محصلان در ختم هر سمستر گزارش توحید شده را به شورای علمی پوهنتون ارائه می نماید.

نمره کامیابی

ماده هفدهم:

(۱) نمره کامیابی برای هر مضمون ۵۵ فیصد می باشد، علاوه بر آن تکمیل ۶۰ فیصد اوسط نمرات عمومی در هر سمستر لازمی دانسته می شود.

(۲) محاسبه اوسط نمرات سمستر یا تعداد کریدت هر مضمون ضرب در نمره نهایی مضمون مذکور گردیده و مجموع نمرات مضامین امتحان داده شده تقسیم مجموع تعداد کریدت های همان مضامین می شود.

تفکیک امتحانات

ماده هجدهم:

(۱) ارزیابی مضامین طور ذیل محاسبه می گردد:

۱- امتحان نهایی از ۵۰ الی ۶۰ فیصد.

۲- امتحان وسط سمستر از ۲۰ الی ۳۰ فیصد.

۳- تطبیقات، کار عملی و فعالیت های صنفی ۲۰ فیصد.

(۲) مضامینی که ضرورت به کار عملی یا تطبیقات ندارند، ارزیابی نهایی آن از ۶۰ الی ۷۰ فیصد محاسبه می گردد.

(۳) هرگاه محصل در امتحان وسط سمستر اشتراک ننماید، چانس دوم امتحان وسط سمستر از ۷۵ فیصد محاسبه می گردد.

(۴) ارزیابی پروژه صنفی، کارگرافیکی، سناژ و آموزش تدریس از صلاحیت دبیرانتمنت های مربوط می باشد.

ارتقاء و عدم کریدت

ماده نوزدهم:

(۱) محصل زمانی می تواند به سمستر بالا ارتقاء نماید که نصف کریدت های ثبت شده در آن سمستر را تکمیل نماید، در صورتی که کریدت ها طاق باشد، نصف کریدت به نفع محصل محاسبه می گردد.

(۲) هرگاه محصل در یک یا چند مضمون که کمتر از نصف کرایت های همان سمستر باشد محروم، غایب و قادر به اخذ نمره کامیابی نگردد به سمستر بعدی ارتقاء نموده در همان مضمون یا مضامین، عدم کرایت محسوب گردیده، برای تکمیل مضامین عدم کرایت در رخصتی های بین دو سمستر یا در سمستر های بعدی با رعایت تسلسل از امکانات ذیل استفاده نموده می تواند:

۱- تعقیب مضمون ۲ الی ۴ هفته نظر به تعداد مضامینی که در آن نمره کامیابی اخذ نه نموده است و در ختم مضمون سپری نمودن امتحان.

۲- انجام وظیفه سپرده شده از طرف دیپارتمنت برای ۲ الی ۴ هفته که معادل محتوای مضمون باشد و در ختم آمادگی سپری نمودن امتحان.

۳- در صورتی که تعداد محصلان کمتر از پنج نفر باشند، سپردن کار انفرادی به محصل از طرف دیپارتمنت مربوط و اخذ امتحان در وقت معین آن.

۴- تعقیب مضمون (حضور) یا کار انفرادی و اخذ امتحان قبل از شروع امتحانات سمستر که محصل در آن قرار دارد، صورت می گیرد.

(۳) پوهنخی به مشوره دیپارتمنت مربوط تقسیم اوقات اخذ امتحان محصلان عدم کرایت را ترتیب نموده، بعد از ختم امتحان دیپارتمنت مربوط نتایج امتحان را در مدت یک هفته به صورت رسمی به پوهنخی ارسال می نماید.

(۴) هرگاه محصل نصف کرایت های یک سمستر را تکمیل نموده باشد، اوسط نمرات امتحان آن بعد از تکمیل کرایت های باقی مانده محاسبه می گردد.

(۵) هرگاه محصل در تمام مضامین امتحان اخذ شده نمره کامیابی گرفته ولی اوسط نمرات را پوره نکرده باشد، به سمستر بعدی ارتقاء نموده به وی اخطار کتبی داده می شود.

(۶) هرگاه محصل به علت محرومی یا عدم کرایت یک یا چند مضمون در صورتی که ۵۰ فیصد کرایت ها را تکمیل نموده باشد برای بار دوم بعد از تکمیل مضمون یا کار انفرادی در یک یا دو مضمون عدم کرایت گردد صرف یک و یا دو مضمون عدم کرایت شده را در جریان دو هفته آمادگی برای بار سوم امتحان می دهد.

(۷) محصل در صورت عدم کرایت بار سوم به تحصیل خود ادامه داده و یک یا دو مضمون عدم کرایت شده را در ختم تحصیل برای یک سمستر با سایر محصلان صنف مربوط تعقیب و درختم سمستر با سایر محصلان امتحان می دهد. در صورت عدم کرایت یک یا دو مضمون تابع حکم ماده بیست و سوم این مقرر می گردد.

(۸) عدم کرایت بیشتر از دو مضمون در مرتبه دوم بعد از تدویر کورس یا کار انفرادی، عدم کرایت همان سمستر تلقی گردیده و محصل مضامین عدم کرایت شده را درسمستر سال بعدی تکرار می نماید.

(۹) امتحانات بعدی محصلان از ۱۰۰ نمره محاسبه می گردد.

(۱۰) هرگاه نتیجه امتحان نهایی مضمون از جانب استاد نا تکمیل گزارش داده شده باشد و یک قسمت امتحان صنفی، کارخانگی، تطبیقات یا امتحانات نهایی را تکمیل نکرده باشد اوسط مجموعی نمرات همان سمستر الی تکمیل نتیجه همان مضمون محاسبه نمی گردد.

(۱۱) محصل مکلف است مضمون نا تکمیل را الی آغاز سمستر بعدی تکمیل نموده و گزارش آن را به دیپارتمنت یا پوهنچی مربوط ارائه نماید.

تکرار سمستر

ماده بیستم:

(۱) عدم کزیدت، محروم و غایب امتحان در بیشتر از نصف کزیدت های یک سمستر که محصل در آن ثبت نام کرده، عدم کزیدت همان سمستر محسوب می گردد. صرف مضامینی که در آن عدم کزیدت مانده است درسال بعدی در عین سمستر تعقیب و اوسط کزیدت های آن از سرجمع مضامین سمستر محاسبه می گردد.

(۲) هرگاه محصل در جریان سمستر حاضری را تکمیل و امتحانات وسط سمستر را سپری نموده باشد و در یکی از مضامین در روز امتحان به اثر حوادث غیر مترقبه حاضر شده نتواند و اسناد و مدارک مؤجه که از طرف کمیته امتحانات پوهنتون یا مؤسسه تحصیلات عالی تأیید شده باشد، ارائه کرده نتواند امتحان مضمون مذکور را به شکل معذرتی در ختم امتحانات سمستر سپری نموده و نتیجه آن در چانس اول قابل محاسبه می باشد.

منفکی دایمی

ماده بیست و یکم:

دو مرتبه عدم کزیدت در بیشتر از نصف کزیدت ها در عین سمستر در صورتی که در دوران تحصیل دوبار تکرار گردد، سبب منفکی دایمی محصل از مؤسسه تحصیلات عالی مربوط می شود.

عدم تکمیل اوسط نمرات

ماده بیست و دوم:

(۱) عدم تکمیل اوسط عمومی نمرات سمستر در بار اول سبب اخطار شفاهی محصل با درج در جدول نتایج و عدم تکمیل در بار دوم در صورتی که در دو سمستر پیهم باشد، سبب اخطار کتبی محصل با درج در جدول نتایج از طرف مدیریت تدریسی و اخذ تعهد کتبی از محصل می گردد.

(۲) عدم تکمیل اوسط نمرات در بار سوم که در سه سمستر پیهم باشد، محصل به منظور تکمیل اوسط نمرات مکلف به سپری نمودن امتحان دو باره دو مضمونی که در آخرین سمستر عدم تکمیل اوسط نمرات (که در آن کمترین نمره را اخذ نموده می باشد).

مدت دوره تحصیل

ماده بیست و سوم:

حداکثر دوره تحصیل رایگان در پوهنخی های چهار ساله بیشتر از دو سال و در پوهنخی های بیشتر از چهار سال بیشتر از سه سال از دوره معینه بوده نمی تواند.

تشریح نمرات

ماده بیست و چهارم:

(۱) تشریح نمرات کامیابی از A الی D قرار ذیل می باشد:

۱- ۹۰ الی ۱۰۰ A .

۲- ۸۰ الی ۸۹ B .

۳- ۷۰ الی ۷۹ C .

۴- ۵۵ الی ۶۹ D .

(۲) نمرات کمتر از ۵۵ عدم کزیدت محسوب گردیده و به حرف F نشان داده می شود.

انواع فورم

ماده بیست و پنجم:

(۱) مدیریت های تدریسی و محصلان به منظور ثبت موارد تعیین شده و مستند سازی اجراءات خویش از فورم های ذیل استفاده می نمایند:

۱- فورم تعهد نامه محصل.

۲- فورم جدید الشمولان.

۳- فورم انتخاب مضامین سمستر.

۴- فورم پالیسی آموزشی، عناوین اصلی و فرعی با فعالیت های سمستر.

۵- فورم حاضری ماهوار.

۶- فورم شمولیت به لیلیه.

۷- فورم شقه امتحان.

۸- فورم نتایج.

۹- فورم فعالیت تحصیلی محصل.

۱۰- فورم ترانسکرپت نمرات.

۱۱- فورم پلان تعلیمی سیستم کریدت.

(۲) وزارت تحصیلات عالی فورم های مندرج فقره (۱) این ماده را طرح و تصویب می نماید.

فصل چهارم

طرز اخذ امتحان

کمیته امتحانات مؤسسه تحصیلات عالی

ماده بیست و ششم:

(۱) به منظور اخذ امتحانات در ختم سمستر هر پوهنخی تحت ریاست رئیس پوهنخی مؤسسه تحصیلات عالی یا تحت ریاست معاون امور محصلان کمیته امتحانات مؤسسه تحصیلات عالی ایجاد گردیده که از امور مربوط به امتحانات نظارت به عمل می آورد.

(۲) امتحانات نظر به تصمیم کمیته امتحانات مؤسسه تحصیلات عالی به شکل تحریری، تقریری یا مختلط اخذ می گردد.

(۳) حداقل وقت امتحان نهایی سمستر ۶۰ دقیقه و حداکثر آن دو ساعت می باشد. در صورتی که ضرورت به مدت بیشتر باشد، کمیته امتحانات مؤسسه تحصیلات عالی در مورد تصمیم اتخاذ می نماید.

(۴) پارچه های امتحان نهایی در حضور داشت کمیته امتحانات مؤسسه تحصیلات عالی از طرف استادان مضمون مربوط در اتاق کمیته امتحانات چک می گردد.

تعداد سوالات

ماده بیست و هفتم:

- (۱) تعداد سوالات امتحان نهایی سمستر از ۲۰ الی ۴۰ سوال نظر به نوعیت مضمون و رشته تعیین می گردد. در شرایط خاص کمیته مندرج فقره (۱) ماده بیست و ششم این مقرر در مورد سوالات تصمیم اتخاذ می نماید.
- (۲) جهت اخذ امتحان نهایی سمستر، سوالات چهار جوابه، تشریحی کوتاه، تحلیلی و محاسباتی نظر به نوعیت مضمون و رشته، یک روز قبل از امتحان آماده می گردد.

نتایج امتحان نهایی

ماده بیست و هشتم:

- (۱) نتایج امتحان نهایی بعد از اخذ امتحان در خلال ۳ الی ۵ روز به صورت رسمی اعلان می گردد.
- (۲) بعد از اعلان نتایج امتحان نهایی سمستر ۳ روز کاری جهت تجدید نظر پارچه تعیین می گردد، محصل می تواند در این مدت بعد از اعلان نتایج، درخواست تحریری خویش را جهت تجدید نظر به ریاست پوهنهی مربوط ارائه نماید.
- (۳) هرگاه تعداد محصلان ناکام در یک مضمون بیشتر از ۳۰ فیصد باشد، کمیته امتحانات مؤسسه تحصیلات عالی با دپارتمنت مربوط عوامل آن را طور دقیق جستجو نموده و در حل منطقی آن اقدامات لازم را اتخاذ می نماید.
- (۴) پارچه های امتحان نهایی سمستر حداقل برای مدت یک سمستر در کمیته امتحانات نگهداری و بعد از آن در حضور داشت هیئت مشترک کمیته امتحانات و دپارتمنت مربوط حریق می گردد.

فصل پنجم

تبدیلی ها

تبدیلی محصلان مؤسسات تحصیلات عالی دولتی

ماده بیست و نهم:

- (۱) محصلان جدیدالشمول حق تبدیلی از یک مؤسسه تحصیلی به مؤسسه تحصیلی دیگر یا از یک رشته تحصیلی به رشته تحصیلی دیگر را ندارند.
- (۲) تبدیلی محصلان ذکور در برنامه های روزانه از یک مؤسسه تحصیلی به مؤسسه تحصیلی دیگر مجاز نمی باشد.

(۳) تبدیلی محصلان انات که سمستر اول را مؤفقا نه سپری نموده اند، از یک مؤسسهٔ تحصیلی به مؤسسهٔ تحصیلی دیگر تحت شرایط ذیل صورت می‌گیرد:

- ۱- ارائهٔ درخواست و تکمیل فورم تبدیلی از طریق مدیریت های تدریسی پوهنخی های مربوط.
- ۲- اجرای تبدیلی صرف به عین رشته، صنف و سمستر.
- ۳- موجودیت موافقهٔ هر دو مؤسسهٔ تحصیلی.
- ۴- تکمیل نمودن نمرهٔ معیاری کانکور رشتهٔ تحصیلی مربوط که در همان سال شامل امتحان کانکور گردیده است.
- ۵- داشتن حق ادامهٔ تحصیل و نداشتن عدم کریدت بیشتر از دو مضمون.
- (۴) تبدیلی محصلان از بخش شبانه به بخش روزانه صورت گرفته نمی‌تواند.
- (۵) تبدیلی محصلان از بخش روزانه به بخش شبانه یا از بخش شبانهٔ یک مؤسسهٔ تحصیلی به بخش شبانهٔ مؤسسهٔ تحصیلی دیگر از طریق مؤسسهٔ تحصیلات عالی مربوط تحت شرایط ذیل صورت می‌گیرد:

- ۱- ارائهٔ درخواست و تکمیل فورم تبدیلی مؤسسهٔ تحصیلی مربوط.
- ۲- موجودیت موافقهٔ مؤسسات تحصیلات عالی.
- ۳- موجودیت رشتهٔ تحصیلی مورد تبدیلی در بخش شبانه.
- ۴- داشتن حق ادامهٔ تحصیل و نداشتن عدم کریدت بیشتر از دو مضمون.
- (۶) تبدیلی محصلان مندرج فقرهٔ (۵) این ماده صرف به عین رشته، صنف و سمستر تحصیلی در عین مؤسسهٔ تحصیلی یا در بین مؤسسات تحصیلات عالی مرکز و ولایات صورت گرفته می‌تواند.

تبدیلی محصلان مؤسسات تحصیلات عالی خصوصی

مادهٔ سی ام:

- (۱) تبدیلی محصلان در داخل مؤسسهٔ تحصیلی خصوصی از یک رشته به رشتهٔ دیگر و تبدیلی محصلان جدیدالشمول الی ختم یک سمستر صورت گرفته نمی‌تواند.
- (۲) محصلان سال آخر تحصیل از یک مؤسسهٔ تحصیلی خصوصی به مؤسسهٔ تحصیلی دیگر در عین ولایت تبدیل شده نمی‌توانند.
- (۳) تبدیلی از انستیتوت تحصیلات عالی خصوصی به پوهنتون خصوصی در سال آخر تحصیل مجاز نمی‌باشد.

(۴) تبدیلی محصلان از مؤسسات تحصیلات عالی خصوصی به مؤسسات تحصیلات عالی دولتی مجاز نمی باشد.

(۵) تبدیلی محصلان از مؤسسات تحصیلات عالی دولتی به مؤسسات تحصیلات عالی خصوصی تحت شرایط ذیل صورت می گیرد:

۱- تکمیل فورم تبدیلی.

۲- موافقه مؤسسه تحصیلی خصوصی.

۳- اجرای تبدیلی صرف به عین رشته، صنف و سمستر تحصیلی.

(۶) تبدیلی محصلان از یک مؤسسه تحصیلی خصوصی به مؤسسه تحصیلی خصوصی دیگر بعد از تکمیل یک سمستر تحت شرایط ذیل صورت می گیرد:

۱- تکمیل فورم تبدیلی.

۲- موافقه مؤسسه تحصیلی که به آن تبدیلی صورت می گیرد.

۳- تبدیلی صرف به عین رشته صنف و سمستر تحصیلی.

۴- داشتن حق ادامه تحصیل و نداشتن عدم کرایت بیشتر از دو مضمون.

زمان تبدیلی ها

ماده سی و یکم:

محصل در جریان دوره تحصیل صرف یک بار تبدیل شده می تواند، این تبدیلی ها سال یک بار در ایام رخصتی زمستانی (ماه های جدی و دلو) صورت می گیرد.

تبدیلی محصلان خارج از کشور

ماده سی و دوم:

(۱) تبدیلی محصل افغانی از مؤسسات تحصیلات عالی خارج از کشور به مؤسسات تحصیلات عالی داخل کشور تحت شرایط ذیل صورت می گیرد:

۱- داشتن حق ادامه تحصیل در رشته مربوط.

۲- تصدیق نمایندگی سیاسی و قونسل جمهوری اسلامی افغانستان در کشور مربوط و تأیید وزارت امور خارجه.

(۲) مؤسسه تحصیلات عالی خارج از کشور که محصل از آن خواهان تبدیلی است فعالیت قانونی داشته باشد.

تغییر رشته تحصیلی

ماده سی و سوم:

محصلانی که از طریق بورسیه های دولتی و گروهی در خارج از کشور تحصیل می نمایند، تغییر رشته تحصیلی آن ها مجاز نمی باشد.

معادلت اسناد تحصیلی خارج از کشور

ماده سی و چهارم:

- (۱) اسناد ارائه شده غرض تعیین معادلت و ادامه تحصیل مطابق اسناد تقنینی مربوط طی مراحل می گردد.
- (۲) محصل افغانی که در مؤسسه تحصیلات عالی خصوصی خارج از کشور تحصیل می نماید، بعد از طی مراحل اسناد و معادلت به مؤسسات تحصیلات عالی خصوصی در داخل کشور معرفی شده می تواند.
- (۳) محصل دارای تابعیت افغانستان که در مؤسسه تحصیلی دولتی خارج از کشور تحصیل می نماید در صورتی که متکفل فامیل خود باشد، بعد از طی مراحل اسناد و معادلت به مؤسسه تحصیلی دولتی در داخل کشور تبدیل می گردد.
- (۴) فرزندان دیپلمات های افغانستان که در خارج از کشور مصروف تحصیل باشند بعد از ختم ماموریت و برگشت به افغانستان برویت اسناد تأیید شده از طریق نمایندگی سیاسی و قونسل در خارج بعد از طی مراحل و معادلت از طریق ریاست ارزیابی اسناد بیرون مرزی در عین رشته، صنف و سمنتر به مؤسسات تحصیلات عالی دولتی معرفی می گردند.
- (۵) مضامین و کریدت هایی که محصل در خارج از کشور اخذ می نماید بعد از معادلت در مؤسسه تحصیلی داخل کشور قابل انتقال بوده و در دوره تحصیل محاسبه می شود.

تبدیلی از مؤسسات تحصیلات نیمه عالی دولتی به مؤسسات تحصیلات عالی دولتی

ماده سی و پنجم:

- (۱) تبدیلی از مؤسسات تحصیلات نیمه عالی دولتی به مؤسسات تحصیلات عالی دولتی مجاز نمی باشد.
- (۲) تبدیلی از مؤسسات تحصیلات عالی به مؤسسات نیمه عالی در صورت موافقه مؤسسات ذیربط صورت گرفته می تواند.

مکلفیت محصل

ماده سی و ششم:

محصل در صورت تبدیلی، مکلف به تکمیل مضمون یا مضامین کمبود، مطابق احکام این مقرر در مؤسسه تحصیلی دومی می باشد.

فصل ششم

شمولیت در مؤسسات تحصیلات عالی

معرفی و شمولیت فارغان صنوف دوازدهم

ماده سی و هفتم:

(۱) فارغان صنوف دوازدهم مکاتب بعد از سپری نمودن مؤفقاغه امتحان کانکور به مؤسسات تحصیلات عالی معرفی و شامل می گردند.

(۲) فارغان صنوف دوازدهم مکاتب می توانند در برنامه های تحصیلات عالی شبانه مؤسسات تحصیلات عالی بعد از سپری نمودن مؤفقاغه امتحان کانکور شبانه مطابق احکام مقرر مربوط شامل شوند.

(۳) امتحان کانکور از طرف اداره ملی امتحانات اخذ می گردد، فارغان صنوف دوازدهم مکاتب سه بار حق شمولیت در کانکور برنامه های تحصیلات عالی دولتی روزانه را دارند. امتحان کانکور شبانه مؤسسات تحصیلات عالی خصوصی از این حکم مستثنی می باشد.

جذب فارغان صنوف چهاردهم

ماده سی و هشتم:

(۱) فارغان صنوف چهاردهم تعلیمات تخنیک و مسلکی با تکمیل ۸۰ فیصد اوسط نمرات، با یکسال تنزیل بعد از سپری نمودن مؤفقاغه امتحان اختصاصی، با در نظر داشت موجودیت ظرفیت در مؤسسات تحصیلات عالی در رشته های مربوط جذب می گردند.

(۲) فارغان مؤسسات نیمه عالی طبی با تکمیل ۸۰ فیصد اوسط نمرات با یک سال تنزیل بعد از سپری نمودن مؤفانۀ امتحان اختصاصی صرف در رشته های مربوط با در نظر داشت موجودیت ظرفیت در رشته های مربوط در مؤسسات تحصیلات عالی طبی جذب می گردند.

(۳) فارغان صنوف چهاردهم مؤسسات تربیۀ معلم بدون در نظر داشت فیصدی نمرات در برنامه های داخل خدمت و شبانۀ پوهنخی های تعلیم و تربیه با در نظر داشت ظرفیت موجود در رشته های مربوط، بعد از سپری نمودن امتحان اختصاصی توسط اداره ملی امتحانات در صنف سوم جذب می گردند.

(۴) فارغان صنوف چهاردهم دارالعلوم ها با تکمیل ۸۰ فیصد اوسط نمرات و سپری نمودن مؤفانۀ امتحان اختصاصی توسط اداره ملی امتحانات در رشته های مربوط مؤسسات تحصیلات عالی دولتی یا خصوصی در صنوف سوم پوهنخی های شریعات دیپارتمنت های تعلیمات اسلامی و عربی جذب می شوند، فارغان این رشته ها در صورتی که بالفعل معلم باشند، بدون در نظر داشت فیصدی نمرات در دیپارتمنت های مذکور جذب می گردند.

شمولیت اتباع خارجی در مؤسسات تحصیلات عالی

ماده سی و نهم:

اتباع خارجی با رعایت اسناد تقنینی شامل مؤسسات تحصیلات عالی کشور شده می توانند.

شمولیت دوباره محصلان بعد از منفکی

ماده چهلم:

(۱) محصلانی که بعد از اعلان نتایج کانکور تا ختم ماه اول شروع سمسٹر ثبت نام نه نمایند از پوهنخی مربوط منفک و لیست توحیدی آن به اداره ملی امتحانات و ریاست عمومی امور محصلان قبل از ختم سمسٹر ارسال می گردد.

(۲) محصلانی که مطابق احکام این مقررۀ حق شمولیت در امتحان کانکور را داشته باشند، می توانند در امتحان بعدی کانکور اشتراک نمایند.

(۳) هرگاه محصلان در شروع سمسٹر اول بنابر دلایل مختلف ثبت نام نه نموده باشند و لیست منفکی شان به اداره ملی امتحانات و ریاست عمومی امور محصلان ارسال گردیده باشد، در صورتی که در امتحان کانکور بعدی اشتراک نکرده باشند ناکام یک ساله محسوب شده، در سال بعدی در عین پوهنخی و رشته، حق ادامۀ تحصیل را دارند.

(۴) محصلانی که بعد از اعلان نتایج کانکور و ثبت نام در پوهنخی یا دیپارتمنت مربوط، قبل از امتحانات سمسٹر اول تقاضای منفکی نمایند، منفکی شان از طریق مؤسسۀ تحصیلی مربوط طی مراحل و حق شمولیت در امتحان بعدی کانکور را کسب می نمایند.

(۵) محصلانی که سمستر اول را تکمیل نموده اند و محصلان سمسترهای بعدی پوهنخی های مربوط حق شمولیت در امتحان کانکور بعدی را نداشته و بعد از منفکی حق شمولیت دوباره را در پوهنخی مربوط ندارند.

فصل هفتم

خدمات محصلان

طرح و تطبیق خدمات محصلان

مادهٔ چهل و یکم:

(۱) مؤسسات تحصیلات عالی مکلف اند به منظور رشد فکری، اجتماعی، توسعهٔ استعداد های مخفی، بالابردن کیفیت آموزشی، فرصت های کاری، وظیفوی و علاقه مندی به آموزش دوامدار محصلان، خدمات ذیل را در هماهنگی با ادارات ذیربط عرضه نمایند:

۱- آشنا سازی محصلان جدیدالشمول با محیط اکادمیک و جنبه های مختلف محیط مؤسسات تحصیلات عالی از قبیل کتابخانه، لابراتوار، تأسیسات عمومی مؤسسات تحصیلات عالی، پوهنخی، دیپارتمنت، رشته ها و تمام قوانین، مقررات، لوايح و طرز العمل ها.

۲- خدمات مشاورهٔ علمی از طریق برگزاری سیمینار های علمی، روش های تحقیق و جستجوی منابع از کتابخانه، انترنت، نشر مجله و سایت مربوط خدمات محصلان، مشوره های لازم در تدوین نصاب آموزشی، شناسایی محصلان خلاق و مبتکر و تدویر مسابقات آموزشی در بین محصلان.

۳- خدمات شغلی ورود محصلان به محیط کار که در حین تحصیل و بعد از فراغت تشویق می گردند، یعنی به محصلان برنامه های آموزشی شغلی رشتهٔ مربوط از طریق برگزاری سیمینار های آموزشی حضوری و غیر حضوری خصوصاً مهارت های مورد نیاز بازار کار آموزش داده می شود. برای محصلان زمینه های کار آموزی در ادارات دولتی و غیر دولتی در بین رخصتی های سمستر یا برنامه های بعد از وقت درجریان سمستر فراهم می گردد.

۴- خدمات سلامت و صحت روانی که در این بخش به صحت روانی و اجتماعی محصلان توجه مبذول گردیده و در صورت بروز مشکل با متخصصین صحت روانی مشوره های لازم صورت گرفته و سیمینار های علمی و صحی به منظور تأمین روان سالم محصل دایر می گردد.

۵- باز دید محصلان از محلات تاریخی و آثار فرهنگی، راه اندازی فعالیت های ورزشی در رشته های مختلف برای محصلان ذکور و اناث، برگزاری فیسثوال های فرهنگی در مؤسسات تحصیلات عالی از قبیل نمایشگاه های فرهنگی و علمی، کنسرت، موسیقی، تیاتر و تجلیل از روز های ملی، سیر علمی محصلان، دایر نمودن برنامه های تبادلۀ محصلان در مؤسسات تحصیلات عالی در داخل و خارج از کشور.

۶- خدمات حل منازعات شناسایی موقعیت های خشونت زا، کاهش خشونت، فرهنگ صلح، تحمل و همدیگرپذیری، ایجاد فضای سالم آموزشی، رفع مشکلات ناشی از خشونت، جلوگیری از تعصبات و تبعیض قومی، زبانی و جنسیتی، ایجاد روحیه کار دسته جمعی مورد مطالعه قرار گرفته و راه های حل منطقی آن جستجو می گردد.

۷- خدمات لیلیه ایجاد فضای سالم در بین محصلان لیلیه، احترام به مقررات نافذ در لیلیه، رهنمایی محصلان در مورد طرز استفاده از لیلیه، راه اندازی فعالیت های فرهنگی و ورزشی در لیلیه، سهم گیری محصلان در کار های داوطلبانه و نظافت لیلیه، نظارت از کیفیت و کمیت مینوی غذایی، جلوگیری از هرنوع فعالیت های سیاسی، قومی، منطقی و زبانی که منجر به خشونت در بین محصلان گردد و آگاهی لازم در مورد عدم استفاده از مواد مخدر و دخانیات و جلوگیری از آوردن هرنوع اسلحه ناریه و وسایل جارحه در لیلیه مورد بحث قرار گرفته و در عملی نمودن آن اقدامات جدی صورت می گیرد.

(۲) معاونیت امور محصلان و ریاست های پوهنخی ها مکلف اند از تطبیق عرضه خدمات نظارت نمایند.

فصل هشتم

احکام نهایی

نظارت

ماده چهل و دوم:

وزارت تحصیلات عالی مکلف است، از تطبیق احکام این مقرر در مؤسسات تحصیلات عالی دولتی و خصوصی، نظارت نماید.

وضع لوایح و طرز العمل ها

ماده چهل و سوم:

وزارت تحصیلات عالی می تواند، به منظور تطبیق بهتر احکام این مقرر لوایح و طرز العمل ها را وضع نماید.

انفاذ

ماده چهل و چهارم:

این مقرر از تاریخ نشر در جریده رسمی نافذ می گردد.